

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan rygning, som har en stor indvirkning på sundheden i vores land, kan mindskes.

(Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed og Personer med Handicap)

Tak til forslagsstilleren for forslaget til forespørgselsdebat om dette vigtige emne.

Forskningen viser, at rygning fortsat er den enkeltfaktor, der bidrager mest til tabte leveår og kronisk sygdom. To ud af tre, der ryger, risikerer at dø af tobaksrelaterede sygdomme. Brugen af nikotinprodukter øger risikoen for hjerte-kar-sygdomme, varige kognitive skader og psykiske lidelser, som angst og depression hos unge.

Her i landet ryger mere end hver anden voksen dagligt. En stor del af de gravide ryger under graviditeten og over halvdelen af de ældste elever i folkeskolen bruger nikotin regelmæssigt. Dermed udgør brugen af tobak og andre nikotinprodukter ikke bare en udfordring for det enkelte menneske men for hele vores samfund. Vores børn vokser op i den tro, at det er normalt at ryge. Det øger risikoen for, at de selv begynder at ryge.

Naalakkersuisut mener, at en af de mest effektive indsatser mod rygning og nikotinformbrug er at sikre, at børn og unge aldrig begynder at ryge eller bruge nikotin. I Storbritannien har man gennem lovgivning truffet et markant politisk valg om en grundlæggende kulturændring¹. Dette ved gradvis udfasning af tobak og nikotinsalg til kommende generationer, skærpet regulering af produkter og omfattende støtte til rygestop.

Det er veldokumenteret, at støtte og rygestopmedicin øger chancerne for varigt rygestop, og at investeringer i rygeafvænnning hører til blandt de mest omkostningseffektive sundhedstiltag. I dag findes der ikke et centraliseret tilbud om rygestop behandling i Det Grønlandske Sundhedsvæsen. Steno Diabetes Center Grønland tilbyder rygestopsamtaler ved fysisk fremmøde eller via videokonsultation til patienter med diabetes, KOL og hypertension. Der er stigende efterspørgsel på tilbuddet.

Naalakkersuisut lægger vægt på, at vi politikere har ansvaret for at sikre rammer, der skaber de bedste muligheder for, at alle borgere kan få et langt og godt liv. Udover at sikre et bredt tilgængeligt tilbud om rygestop, bør vi derfor sikre en opdateret lovgivning om tobak og nikotin. Lovgivningen skal bygge på den bedste internationale evidens, på omsorg for nuværende og kommende generationer og på ønsket om at skabe et sundere samfund.

Netop derfor kan det være relevant at overveje om en fremtidig styrkelse af forebyggelsesindsatsen også bør omfatte en drøftelse af fostrets rettigheder. Herunder hvordan vi bedst beskytter det ufødte barn mod skader forårsaget af tobak og andre rusmidler. Hvis vi virkelig vil skabe en forandring, så kan vi ikke vente, til skaden er sket. Indsatsen bør starte, før barnet er født.

Med disse ord ser Naalakkersuisut ser frem til en konstruktiv debat om, hvordan vi kan mindske rygning.

---

¹ <https://www.gov.uk/government/news/tobacco-and-vapes-bill-becomes-law>